

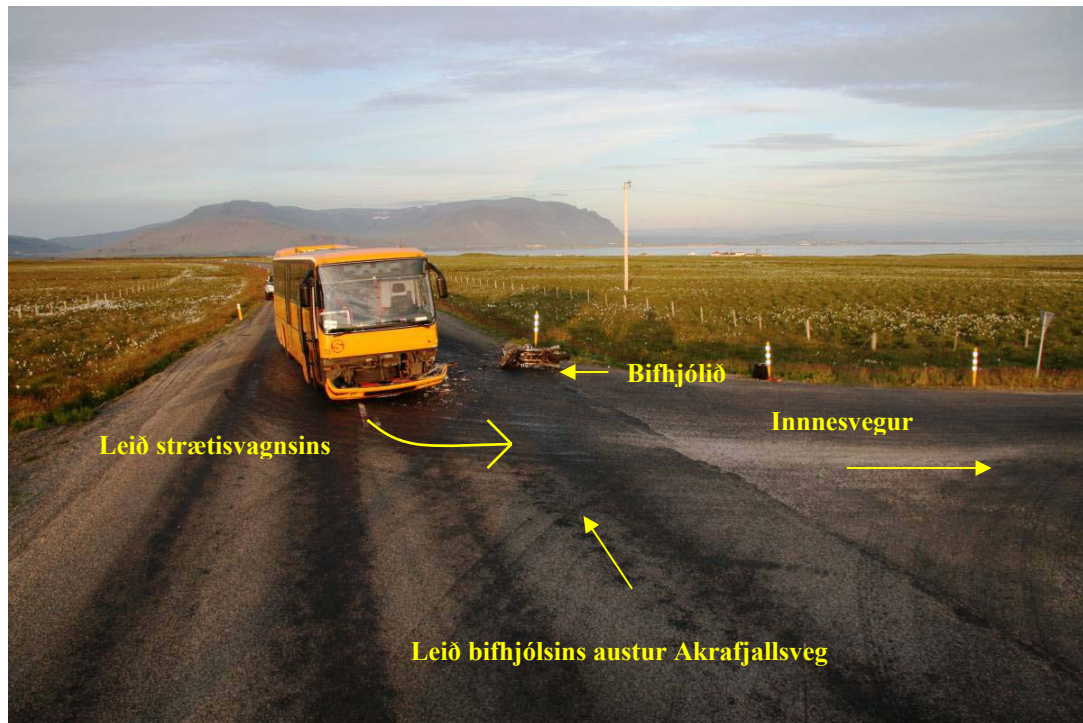

Akrafjallsvegur við Innnesveg 16.7.2007
Árekstur, ekið á bifhjólmann
Látinn 35 ára karlmaður
Tími sólarhrings: Kvöld

Lýsing á slysi

Árekstur varð á Akrafjallsvegi við vegamót Innnesveg. Ökumaður strætisvagns ók vestur Akrafjallsveg að vegamótunum og hugðist beygja til vinstri inn á Innnesveg. Á sama tíma var þremur bifhjólum ekið austur Akrafjallsveg áleiðis framhjá vegamótunum á 80-90 km/klst. hraða. Ökumaður strætisvagnsins ók í veg fyrir bifhjólamennina með þeim afleiðingum að sá sem var fremstur lenti í árekstri við vagninn og fórst við það.

Í framburði vitnis kemur fram að ökumaður strætisvagnsins hafi hægt á honum og numið staðar áður en hann beygði til vinstri. Síðan hafi hann ekið eilítið áfram yfir á rangan vegarhelming. Áður en hjólið og vagninn skullu saman byrjaði afturendi bifhjólsins að riða og virðist sem bifhjólamaðurinn hafi misst stjórn á hjólinu nokkru áður en áreksturinn varð.

Ljósmynd af vettvangi. Horft austur Akrafjallsveg.

Bifhjólamaðurinn var með öryggishjál og í öryggisfatnaði. Hinir tveir bifhjólamennirnir náðu að forða árekstri. Hlutu þeir ekki teljandi meiðsli. Ökumaður strætisvagnsins hlaut ekki mikil meiðsli né farþegar sem voru í hóp bifreiðinni.

Slysið varð snemma kvölds og var sól í vestri sem byrgði ökumanni strætisvagnsins sýn. Einnig voru óhreinindi á framrúðu sem kunna að hafa haft áhrif á útsýni ökumanns.

Mynd tekin út um framrúðu strætisvagnsins um 2 klst. eftir að slysið varð. Á þeim tíma sem slysið varð var sól lengra til suðurs, nánast beint í sjónlínu strætisvagnabilstjórans.

Ársgdagsumferð á Akrafjallsvegi árið 2006 var 2340 ökutæki á sólarhring en sumardagsumferð 2540 ökutæki. Ársgdagsumferð á Innnesvegi árið 2006 var 830 ökutæki á sólarhring en sumardagsumferð 900 ökutæki á sólarhring. Rannsóknarnefnd umferðarslysa sendi Vegagerðinni bréf dags. 17.3.2006 vegna vegamótanna í kjölfar umferðarslyss sem varð þá. Að mati nefndarinnar eru vegamótin illa merkt, umhverfi þeirra varhugavert og hönnun almennt ekki í samræmi við kröfur miðað við þá umferð sem fer þar um daglega. Nánar er vikið að því og úrbótum Vegagerðarinnar, í tillögum í öryggisátt hér að neðan.

Strætisvagninn var af gerðinni Man A01. Bifhjólið var þungt bifhjól af gerðinni Suzuki GS 1100. Niðurstaða bíltæknirannsóknar dómkvaddra matsmanna var sú að ekkert við ástand ökutækjanna hefði orsakað slysið.

Að mati rannsóknarnefndar umferðarslysa er meginorsök slyssins sú að ökumaður strætisvagnsins ók í veg fyrir bifhjólamanninn, blindaður af sól og sá ekki til bifhjólamannanna. Nefndin telur að reynsluleysi ökumanns bifhjólsins sé meðverkandi þáttur í slysinu. Ökumaður hafði haft réttindi til að stjórna þungu bifhjóli í mánuð þegar slysið varð og bendir framburður vitnis til þess að hann hafi lagt áherslu á að hemla í stað þess að reyna að stýra fram hjá hættunni. Vikið er að þeim þætti í ábendingum.

Orsakagreining

- Ökumaður strætisvagnsins ók í veg fyrir bifhjólamanninn
- Ökumaður hugðist beygja af Akrafjallsvegi inn á Innnesveg þrátt fyrir að sól byrgði honum sýn á umferð úr gagnstæðri átt.
- Framrúða strætisvagnsins var að auki óhrein
- Ökumaður bifhjólsins brást rangt við hættu og má rekja það til reynsluleysis

Tillögur í öryggisátt

Vegamót Akrafjallsveg og Innnesveg

Rannsóknarnefnd umferðarslysa sendi Vegagerðinni bréf dags. 17.3.2006 vegna vegamótanna í kjölfar alvarlegs umferðarslyss sem varð þá. Í bréfinu benti RNU á að vegamótin væru illa merkt, hæðarmismunur sé mikill við vegamótin og umhverfi þeirra hættulegt ef ökutæki fara útaf.

Í kjölfar banaslyssins sem hér er til umræðu sendi Hvalfjarðarsveit RNU bréf og skýrslu um úrbótatillögur sem unnar voru af VSÓ Ráðgjöf um vegamótin. Þar er bent á að umferð um vegamótin hafi aukist undanfarin ár og að 2 slys með meiðslum og 5 óhöpp hafi orðið á vegamótunum árin 2000-2006. Bendir VSÓ hugsanlegar lausnir til að fækka slysum, m.a. að merkja vegamótin betur, stefnugreina þau og jafnvel setja hringtorg.

Samkvæmt upplýsingum frá Vegagerðinni er þessi breyting á áætlun um lagfæringar slysaástaða 2007. Á fundi yfirstjórnar Vegagerðarinnar 2. apríl 2007 var samþykkt að færa skurð við umrædd vegamót og fylla upp í. Jafnframt var samþykkt að setja framhjálaup á Akrafjallsveg og merkja vegamótin betur. Þá verður settur dropi á vegamótin við Innnesveg.

Afstöðumynd af fyrirhuguðum endurbótum vegamóta Akrafjallsvegur og Innesvegur.

Ábendingar

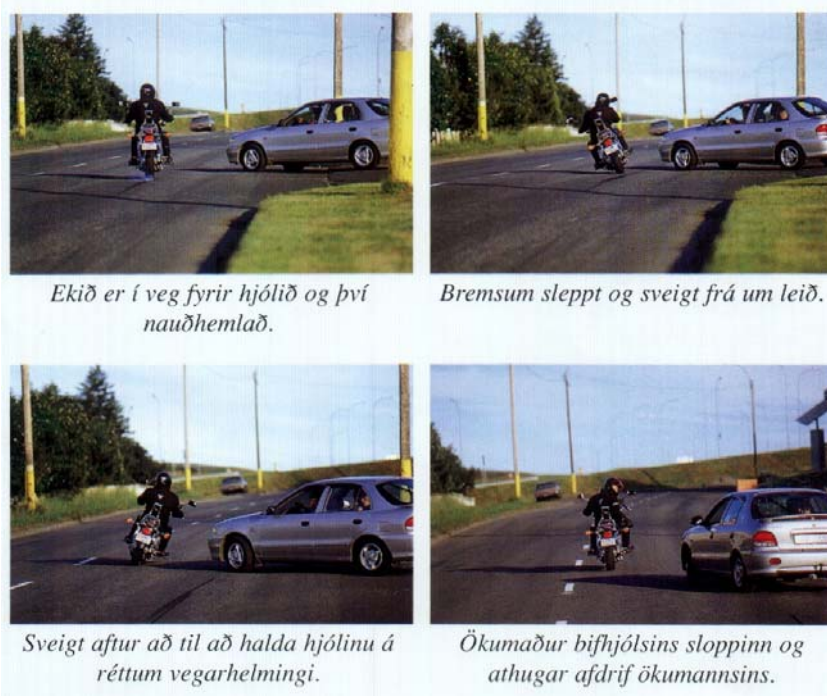
Sólskyggni og hreinar rúður

Rannsóknarnefnd umferðarslysa telur mikilvægt að ökumenn beiti sólskyggni þegar sól er lágt á lofti. Við þær aðstæður magnast óhreinindi sem kunna að vera á rúðum og byrgja ökumönnum sýn. Því er mikilvægt að hreinsa rúður ökutækja reglulega. Ljóst er að óhreinindi á framrúðu strætisvagnsins eru meðverkandi þáttur í slysinu.

Sveigt frá hindrun

Í skýrslu um málið kemur fram að afturendi bifhjólsins hristist mikið áður en áreksturinn varð. Það getur bent til þess að hann hafi ekki beitt hemlum bifhjólsins rétt. Í riti ökukennarafélagsins (höf. Njáll Gunnlaugsson) „Akstur og Umferð: Bifhjól” eru leiðbeiningar í máli og myndum um hvernig heppilegast er að bregðast við þegar sveigja þarf fram hjá hindrun. Þar segir orðrétt:

Við nauðhemlun, þegar sveigt er í veg fyrir mótorhjól, er mikilvægt að frjósa ekki á bremsunni því að um leið og dekkinn læsast er hjólið stjórnlaust. Því skal hemla fyrst en sleppa svo bremsunni og sveigja frá hindruninni. Þessu er best lýst með myndum:

Mikilvægt er að ökukennarar leggi ríka áherslu á að þjálfa ökumenn bifhjóla í varnaðarakstri af þessu tagi. Rannsóknir hafa sýnt að það er algengt að ökumenn bifreiða aki í veg fyrir bifhjólafólk (sjá t.d. skýrslur á vef RNU um bifhjólalás á Íslandi), líkt og gerðist í slysinu á mótum Akrafjallsveggar og Innnesveggar.

Reykjavík 2.október 2007
Rannsóknarnefnd umferðarslysa